

پیش‌بینی اضطراب کرونا بر اساس انعطاف‌پذیری شناختی و تمایز‌یافتگی خود، در بیماران دارای اختلال وسواس فکری- عملی.

شیوا رحیم زادگان^۱ و اکبر عطادخت^۲

با ظهور ویروس کرونا، زندگی و سلامت میلیون‌ها انسان مورد تهدید قرار گرفته است. این بیماری همه‌گیر نه تنها میزان بالای مرگ و میر ناشی از عفونت ویروسی را به همراه دارد، بلکه باعث گسترش مشکلات روانی در کل نقاط جهان شده است. عدم قطعیت و پیش‌بینی ناپذیری شیوع همه‌گیری بیماری عفونی، پتانسیل بالایی برای ترس روانی از سرایت بیماری دارد. هدف پژوهش حاضر پیش‌بینی اضطراب کرونا در افراد مبتلا به اختلال وسواس فکری- عملی بر اساس انعطاف‌پذیری شناختی و تمایز‌یافتگی خود بود. برای این منظور طی یک پژوهش توصیفی از نوع همبستگی، ۸۶ نفر افراد دارای اختلال وسواس فکری- عملی مراجعه‌کننده به مراکز مشاوره شهر ارومیه در سال ۲۰۲۱ با روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب و از نظر اضطراب کرونا، انعطاف‌پذیری شناختی و تمایز‌یافتگی خود مورد ارزیابی قرار گرفتند. نتایج تحلیل رگرسیون چندگانه نشان داد که بین اضطراب کرونا با انعطاف‌پذیری شناختی و تمایز‌یافتگی خود در بیماران مبتلا به اختلال وسواس فکری- عملی ارتباط منفی معنادار وجود دارد و انعطاف‌پذیری شناختی و تمایز‌یافتگی خود، اضطراب کرونا را به صورت منفی پیش‌بینی می‌کنند. این پژوهش نشان دهنده اهمیت نقش محافظت‌کنندگی متغیرهای انعطاف‌پذیری شناختی و تمایز‌یافتگی خود در برابر اضطراب ناشی از شیوع ویروس کرونا است.

واژه‌های کلیدی: اضطراب کرونا، انعطاف‌پذیری شناختی، تمایز‌یافتگی خود، اختلال وسواس فکری- عملی

مقدمه

کرونا ویروس از خانواده بزرگ ویروس‌ها هستند که باعث عفونت‌های تنفسی از سرماخوردگی تا بیماری‌های حاد تنفسی و گاهی باعث مرگ می‌شوند (کائو، فانگ، هو و همکاران، ۲۰۲۰). عدم قطعیت و پیش‌بینی ناپذیری شیوع همه‌گیری بیماری عفونی، پتانسیل بالایی برای ترس روانی از

۱. دپارتمان روان‌شناسی، دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران.

۲. دپارتمان روان‌شناسی، دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران. (نویسنده مسوول) ak_atadokht@yahoo.com

سرایت بیماری دارد و اغلب منجر به بسیاری از مشکلات روحی و روانی از جمله اضطراب، می شود (علی پور، قدمی، علی پور و همکاران، ۲۰۲۰). اضطراب به معنای یک احساس منتشر، ناخوشایند و مبهم هراس و دلواپسی با منشأ ناشناخته و برانگیختگی فیزیولوژیکی می باشد (آسموندسان و تایلور، ۲۰۲۰)، و اضطراب کرونا، اضطراب ناشی از مبتلا شدن به ویروس کرونا است که بیشتر به دلیل ناشناخته بودن و ایجاد ابهام شناختی درباره آن می باشد (علی پور و همکاران، ۲۰۲۰). از آنجا که بیماری کووید ۱۹، به طور قابل توجهی مرگ و میر را افزایش داده است، پتانسیل قابل توجهی را برای تاثیر منفی بر سلامت روانی، مخصوصاً در افراد دارای اختلالات روان شناختی نشان داده است (اسنانی، تایلر، مک کان و همکاران، ۲۰۲۰).

یکی از مهم ترین اختلالات روان شناختی که می تواند با اضطراب کرونا مرتبط باشد، اختلال وسواس فکری - عملی است (شهیداد و محمدی، ۲۰۲۰). اختلال وسواس فکری - عملی (OCD) یک اختلال روانی است که با افکار وسواسی یا اجبار به انجام کاری یا هر دو مشخص می شود (کومار و سومانی، ۲۰۲۰). افراد مبتلا به OCD احساس می کنند که مجبور هستند به منظور خنثی کردن یا خاموش کردن افکار وسواسی، مرتباً رفتارهای خاصی مانند تمیز کردن را به شکل اجباری، انجام دهند. این افکار مزاحم که بیش از حد و تکراری هستند، باعث ناراحتی شده و اضطراب فرد را نیز افزایش می دهند و برخی از جنبه های بیماری همه گیر کرونا، ممکن است اضطراب و رفتارهای تکراری را برای افراد ایجاد کند، مانند شستشوی بیش از حد دست ها و چک کردن مکرر اخبار (چاکرابورتی و کارماکار، ۲۰۲۰).

مطالعات عصب - روان شناختی در مورد اختلال وسواسی - جبری نشان داده که مبتلایان به این اختلال در زمینه ی کارکردهای اجرایی ضعیف تر عمل می کنند. (بیگدلی، بادین و صباحی، ۲۰۱۹). یکی از مهم ترین کارکردهای اجرایی انعطاف پذیری شناختی است. مطالعات نشان داده که افراد مبتلا به اختلال وسواس فکری - عملی در انعطاف پذیری شناختی نقایصی دارند (آندرس، لازارو، سالامرو و همکاران، ۲۰۰۸). انعطاف پذیری شناختی، توانایی تغییر آمایه های شناختی به منظور سازگاری با محرک های متغیر محیطی (دنيس و وندروال، ۲۰۱۰) و توانایی فرد در بازداری از یک پاسخ غالب اما ناکارآمد و نامناسب و توانایی دستیابی به پاسخ های جایگزین دور دست تر است (اسکندری، پژوهی نیا و ابویسانی، ۲۰۱۶). اگرچه ادبیات پژوهش های روان شناختی در رابطه با همه گیری بیماری های واگیر به طور کلی و بیماری کرونا به طور خاص و ارتباط متغیرهای روان شناختی با این بیماری در جامعه و بویژه در افراد دارای اختلالات روان شناختی، بسیار اندک

است، پژوهش‌های پراکنده در این زمینه انجام شده‌اند. نتایج پژوهش الکسیس، وایتون، جولی و همکاران (۲۰۱۴)، نشان داد که در انعطاف‌پذیری شناختی افراد دارای اختلال وسواس فکری - عملی، آسیب‌هایی دیده می‌شود که با توانایی آنها برای باطل کردن واکنش‌های هیجانی نیرومند و دنبال کردن اهداف سودمندتر تداخل پیدا می‌کند. نتایج پژوهش اسکندری و همکاران (۲۰۱۶)، نشان داد که انعطاف‌پذیری شناختی همبستگی معکوس معناداری با آسیب روانی و از جمله اضطراب دارد. صفری موسوی، ندری، امیری و همکاران (۲۰۱۹) در پژوهشی نشان دادند که انعطاف‌پذیری شناختی با اضطراب رابطه منفی معنادار دارد. همچنین، الکازار، الیوراس، رودریگز و همکاران، (۲۰۲۰)، در پژوهش خود نشان دادند که در افراد مبتلا به OCD و افراد دارای اختلال اضطراب فراگیر، رابطه منفی معناداری بین انعطاف‌پذیری شناختی و اضطراب وجود دارد.

از سویی پژوهش‌های زیادی بر اساس مدل آسیب‌پذیری استرس در آسیب‌شناسی روانی، نقش عوامل مربوط به خانواده را به عنوان عامل زمینه‌ساز در آسیب‌پذیری مورد بررسی قرار داده‌اند (پلگ و زوآب، ۲۰۱۴). یکی از عوامل مربوط به خانواده که می‌تواند فرد را مستعد مشکلات روان‌شناختی و بروز نشانه‌های بیماری سازد، تمایز یافتگی خود است (اسکندری و همکاران، ۲۰۱۶). بوئن، تمایز یافتگی خود را توانایی افراد در انعطاف‌پذیر بودن و عاقلانه عمل کردن به‌ویژه در رویارویی با اضطراب تعریف کرده است (صابر و عبادپور، ۲۰۱۹). افراد تمایز یافته تعریف مشخصی از خود و عقایدشان دارند و می‌توانند جهت خویش را در زندگی انتخاب و در موقعیت‌های شدید عاطفی، کنترل خود را از دست ندهند.

تمایز یافتگی خود دارای چهار مولفه واکنش هیجانی، گسلش عاطفی، آمیختگی با دیگران و توانایی به‌دست آوردن جایگاه من می‌باشد. (رودریگز، اسکورون، کارگیل و همکاران، ۲۰۱۶). هابر (۱۹۸۴) نشان داد که رابطه منفی معناداری بین تمایز یافتگی خود و اضطراب وجود دارد. نتایج پژوهش مؤمنی و علیخانی (۲۰۱۳)، نشان داد که بین تمایز یافتگی خود با استرس و اضطراب، رابطه منفی معناداری وجود دارد. پلگ - پاپکو (۲۰۰۲) نشان دادند که بین تمایز یافتگی خود و اضطراب و نشانگان بیماری روانی رابطه منفی معناداری وجود دارد. همچنین چاکرابورتی و کارمکار (۲۰۲۰)، در پژوهش خود نشان دادند که بیماری کووید ۱۹ و اضطراب حاصل از آن در افراد مبتلا به وسواس دارای تمایز یافتگی پایین باعث بدتر شدن وسواس‌های مربوط به آلودگی و شستشو شده است (لی، وانگ، خیو و همکاران، ۲۰۲۰). باتوجه به شدت همه‌گیری بیماری کرونا و با توجه به اینکه در وضعیت فعلی بیماری در جهان، برخی از بیماران دارای اختلالات روان‌شناختی

مانند اختلال وسواس فکری - عملی به شدت در معرض بروز نشانه‌هایی مانند اضطراب و هیجانات منفی قرار دارند (شهید و محمدی، ۲۰۲۰)، و با توجه به اهمیت تمایز یافتگی خود به عنوان تعیین کننده‌ی رفتارها و واکنش‌های بعدی افراد در زندگی و همچنین با توجه به نقش محافظت کنندگی انعطاف‌پذیری شناختی در برابر عوامل ایجاد کننده مشکلات روان‌شناختی از جمله عوامل استرس‌زا و اضطراب آور، پژوهش حاضر به بررسی نقش این متغیرها در پدید آیی اضطراب کرونا پرداخته است.

روش

پژوهش حاضر یک پژوهش توصیفی از نوع مطالعات همبستگی است. جامعه آماری پژوهش شامل افراد دارای اختلال وسواسی - جبری بود که در سال ۲۰۲۱ به شهر ارومیه مراجعه کردند. از این جامعه، ۸۶ بیمار (۱۱ مرد و ۷۵ زن) بر اساس تشخیص روان پزشک انتخاب و با پرسشنامه وسواس فکری - عملی مادزلی^۱ (MOCI)، مقیاس اضطراب کرونا و یروس^۲ (CDAS)، پرسشنامه انعطاف‌پذیری شناختی^۳ (CFI) و پرسشنامه تمایز یافتگی خود^۴ (DSI-R) مورد ارزیابی قرار گرفتند.

وسواس فکری - عملی مادزلی (MOCI)، دارای ۳۰ پرسش دو گزینه‌ای است یک نمره کلی، و چندین نمره جداگانه برای کنترل کردن، شستشو، کندی / تکرار و شک و تردید دارد. راجمن و هاجسون (۱۹۸۰)، همبستگی بین نمرات کل آزمون مادزلی و آزمون پادوآ را ۰/۷۰ و ضریب پایایی محاسبه شده بین آزمون و بازآزمون را ۰/۸۹ گزارش کردند. اندوز، صاحبی و طباطبایی (۲۰۰۵)، ضریب پایایی کل آزمون را ۰/۷۲ گزارش کردند.

مقیاس اضطراب کرونا و یروس (CDAS)، جهت سنجش اضطراب ناشی از شیوع ویروس کرونا در کشور ایران تهیه و اعتباریابی شده است. نسخه نهایی این ابزار دارای ۱۸ گویه می‌باشد. این ابزار در طیف ۴ درجه‌ای لیکرت نمره گذاری می‌شود. نمرات بالا در این پرسشنامه نشان دهنده سطح بالاتری از اضطراب در افراد است. پایایی این ابزار با استفاده از روش آلفای کرونباخ ۰/۹۱ به دست آمد. همچنین اعتبار کل پرسشنامه نیز ۰/۹۲ به دست آمده است (علی‌پور و همکاران، ۲۰۲۰). در

1. Maudsely Obsessive- Compulsive Inventory
2. Corona Disease Anxiety Scale
3. Cognitive Flexibility Inventory
4. Self-Defferentiation inventory

در پژوهش حاضر، پایایی پرسشنامه ۰/۶۴ به دست آمد. پرسشنامه انعطاف پذیری شناختی (CFI)، توسط دنیس و وندروال (۲۰۱۰) ساخته شده است. یک ابزار خودگزارشی کوتاه ۲۰ سوالی است که برای سنجش نوعی از انعطاف پذیری شناختی، به کار می رود. در ایران، سلطانی، شاره، بحرینیان و همکاران (۲۰۱۳)، پایایی این ابزار را ۰/۹۰ گزارش نمودند. در پژوهش حاضر پایایی پرسشنامه ۰/۸۴ به دست آمد. پرسشنامه تمایز یافتگی خود (DSI-R) در سال ۱۹۸۸ توسط اسکورون و فریدلندر ساخته شد و در سال ۲۰۰۳ توسط اسکورون و اسمیت مورد تجدید نظر قرار گرفت. تمرکز این ابزار بر ارتباط های مهم زندگی و روابط جاری افراد با خانواده اصلی است. این مقیاس شامل چهار خرده مقیاس واکنش هیجانی، جایگاه من، گسلس عاطفی و آمیختگی با دیگران است. نمره بیشتر به معنای تمایز یافتگی بیشتر و نمره کمتر به معنای تمایز یافتگی کمتر است. ضریب کرونباخ گزارش شده توسط اسکورون و فریدلندر برای این پرسشنامه ۰/۸۱ است (۱۹۹۸). جهان بخشی و کلانتر کوشه (۲۰۱۲) پایایی پرسشنامه را با ضریب آلفای کرونباخ ۰/۶۹ و اعتبار آن را ۰/۸۵ گزارش کردند. در این پژوهش ضریب آلفای کرونباخ این پرسشنامه ۰/۷۶ به دست آمد. برای تجزیه و تحلیل داده ها از روش های آماری تحلیل همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون چندگانه استفاده شد. داده ها با بیست و سومین ویرایش نرم افزار SPSS تحلیل شد.

یافته ها

مولفه های آماری نمرات آزمودنی ها در جدول ۱ ارایه شده است.

جدول ۱. یافته های توصیفی متغیرهای پژوهش

متغیرها	M	sd	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
۱	۳۲/۰۳	۳/۹۲۱	۱						
۲	۳۸/۸۶	۷/۴۱۵	-۰/۲۸	۱					
۳	۱۰۲/۷۲	۱۰/۱۶	-۰/۲۹	-۰/۲۳	۱				
۴	۲۵/۱۹	۳/۵۶	-۰/۰۶	-۰/۰۷	۰/۴۹	۱			
۵	۲۵/۷۵	۳/۷۴	-۰/۱۳	-۰/۰۸	۰/۶۰	۰/۲۹	۱		
۶	۲۷/۲۰	۳/۷۲	-۰/۲۰	-۰/۱۷	۰/۵۸	۰/۲۲	۰/۲۵	۱	
۷	۲۵/۳۳	۳/۹۳	۰/۲۴	۰/۱۳	۰/۵۵	۰/۳۶	۰/۳۳	۰/۳۸	۱

۱. اضطراب کرونا، ۲. انعطاف-پذیری شناختی؛ ۳. تمایز یافتگی خود؛ ۴. مولفه واکنش هیجانی؛ ۵. مولفه جایگاه من؛ ۶. مولفه گسلس عاطفی؛ ۷. مولفه آمیختگی با دیگران

برای بررسی رابطه انعطاف پذیری شناختی و تمایز یافتگی خود، بعد از احراز مفروضه های لازم، از روش رگرسیون چندگانه استفاده شد. برای تعیین سهم هر یک از متغیرهای انعطاف پذیری شناختی و تمایز یافتگی خود در پیش بینی اضطراب کرونا در افراد مبتلا به اختلال وسواسی-جبری از تحلیل رگرسیون چندگانه به روش ورود استفاده شد. جدول ۲، نتایج رگرسیون چندگانه را نشان می دهد.

جدول ۲. خلاصه ضرایب رگرسیون چندگانه برای پیش بینی اضطراب کرونا با انعطاف پذیری شناختی و تمایز یافتگی خود

P	R ²	R	F	t	Beta	SE	B	
۰/۰۰۷	۰/۰۸۲	۰/۲۸	۷/۵۴	-۲/۷۴	-۰/۲۸	۰/۰۵۵	-۰/۱۵	انعطاف پذیری شناختی
۰/۰۰۶	۰/۸۷	۰/۲۹	۷/۹۷	-۲/۸۲	-۰/۲۹	۰/۰۴۰	-۰/۱۱	تمایز یافتگی خود

همان طور که در جدول ۲ مشاهده می شود مقدار معناداری کمتر از ۰/۰۵ شده است و نشان از معنی دار بودن مدل رگرسیون می باشد، یعنی حداقل یکی از متغیرهای پیش بین بر متغیر ملاک تاثیر معنادار دارد. با توجه به معنادار بودن کل مدل اکنون باید بررسی کرد که کدام متغیر یا متغیرها تاثیر معنادار در مدل دارند. به این منظور از آزمون t استفاده شد.

جدول ۴. ضرایب استاندارد، غیراستاندارد و آماره تی متغیرهای اصلی وارد شده در معادله رگرسیون ضرایب رگرسیون

Sig	t	ضرایب استاندارد	ضرایب نشده	متغیر پیش بین
۰/۰۰۱	۱۱/۲۷۹	۵۴/۸۴۱		مقدار ثابت
۰/۰۰۱	-۳/۷۶۵	-۰/۳۷۵	-۰/۱۹۸	انعطاف پذیری شناختی
۰/۰۰۱	-۳/۸۲۶	-۰/۳۸۱	-۰/۱۴۷	تمایز یافتگی خود

نتایج جدول بالا نشان می دهد که انعطاف پذیری شناختی با ضریب بتای $-۰/۲۸$ در سطح $P < ۰/۰۵$ ، و تمایز یافتگی خود با ضریب بتای $-۰/۲۹$ در سطح $P < ۰/۰۵$ و به طور منفی گرایش به خودکشی را پیش بینی می کنند.

بحث و نتیجه گیری

هدف این پژوهش، پیش‌بینی اضطراب کرونا بر اساس انعطاف‌پذیری شناختی و تمایز‌یافتگی خود در افراد مبتلا به اختلال وسواس فکری- عملی بود. نتایج این پژوهش نشان داد که اضطراب کرونا با انعطاف‌پذیری شناختی و تمایز‌یافتگی خود، رابطه منفی معنا‌دار داشته و انعطاف‌پذیری شناختی و تمایز‌یافتگی خود، اضطراب کرونا را به صورت منفی پیش‌بینی می‌کنند. این نتایج با یافته‌ی الکسیس و همکاران (۲۰۱۴) که در پژوهش‌های خود نشان دادند، در انعطاف‌پذیری شناختی افراد دارای اختلال وسواس فکری- عملی آسیب‌هایی دیده می‌شود، همسو است، همچنین با نتایج پژوهش اسکندری و همکاران (۲۰۱۶)، که نشان دادند، انعطاف‌پذیری شناختی همبستگی معکوس معنا‌داری با آسیب روانی و از جمله اضطراب دارد، و با نتیجه پژوهش صفری موسوی و همکاران (۲۰۱۹) که نشان دادند، انعطاف‌پذیری شناختی با اضطراب رابطه منفی معنا‌دار دارد، همسو است. در تبیین این نتیجه می‌توان گفت، افرادی که تفکر انعطاف‌پذیر دارند، از توجیحات جایگزین استفاده می‌کنند، به صورت مثبت چارچوب فکری خود را بازسازی می‌کنند و در موقعیت‌های چالش‌برانگیز، رویدادهای استرس‌زا را می‌پذیرند و به لحاظ روان‌شناختی در مقایسه با افراد انعطاف‌ناپذیر پرتحمل‌تر و بردبارتر هستند (گلوستر، میر و لیب، ۲۰۱۷).

از آنجایی که انعطاف‌پذیری شناختی پایین، تحمل‌پذیری افراد را کاهش می‌دهد، افراد مبتلا به وسواس نمی‌توانند به شیوه‌ای مطلوب در موقعیت‌های اضطراب‌زا رفتار کنند (شناگوی محرر و میرشکاری، ۲۰۱۹). انعطاف‌پذیری شناختی پایین، توانایی سازگاری فرد با رویدادهای آشفته‌ساز و محدود کننده دامنه رفتاری را کاهش می‌دهد و افراد دارای اختلال وسواس فکری- عملی نیز که نقایصی در انعطاف‌پذیری شناختی دارند، بر عقاید تغییرناپذیر خود که معمولاً عواقب منفی به همراه دارد، اصرار می‌کنند و این اصرار، احساس عدم کنترل اوضاع در آنها ایجاد می‌کند و در نتیجه این افراد به‌سختی می‌توانند آن‌دسته از یادگیری‌های اولیه خود را فراموش کنند که به سازگاری آنها با شرایط جدید آسیب می‌رساند (جعفری، ۲۰۱۹). نداشتن انعطاف‌پذیری در مورد تغییرات غیر قابل پیشگیری در مورد وقایع، از جمله بیماری کرونا، موجب افزایش آشفتنگی هیجانی شده و بنابراین این افراد، از نظر روان‌شناختی تاب‌آوری کمتری نیز داشته و می‌توان اینگونه پیش‌بینی کرد، زمانی‌که افراد انعطاف‌ناپذیر در یک حالت یا موقعیت آشفته و استرس‌زا قرار می‌گیرند، یکی از راه‌ها برای سازگاری با محیط در حال تغییر در این افراد، ایجاد و رشد علائم آسیب روانی از جمله اضطراب است (فورتین، هودان، بایلیس، و همکاران، ۲۰۰۷).

نتایج پژوهش حاضر، همچنین نشان داد که بین کرونا و تمایز یافتگی خود رابطه منفی معنادار وجود دارد و تمایز یافتگی خود به صورت منفی اضطراب کرونا را پیش بینی می کند که این یافته با یافته های هابر (۱۹۹۳) و مؤمنی و علیخانی (۲۰۱۳) و همچنین پلنگ-پاپکو (۲۰۰۲)، که هر کدام در پژوهش های جداگانه به این نتیجه دست یافتند که بین تمایز یافتگی خود با استرس، اضطراب و بیماری روانی رابطه منفی معناداری وجود دارد همسو است. همچنین با نتایج پژوهش چاکرابورتی و کارمکار (۲۰۲۰)، نیز که در پژوهش خود نشان دادند بیماری کووید ۱۹ و اضطراب حاصل از آن در افراد با تمایز یافتگی پایین باعث بدتر شدن وسواس های مربوط به آلودگی و شستشو شده است، همسو است.

در تبیین این یافته می توان گفت که افراد دارای سطح پایین تمایز یافتگی خود، سازگاری کمتر و اضطراب بیشتری نسبت به وضعیت استرس زا دارند. در حالی که افراد دارای تمایز یافتگی خود بالا می توانند احساس و تفکر را از هم متمایز کنند و با توجه به موقعیت، آنها را به کار گیرند و در نتیجه اضطراب و سایر هیجانات خود را کنترل کنند و کمتر آشفته شوند، آنها از آمیختگی یا بریدگی هیجانی به عنوان مکانیسم تنظیم اضطراب اجتناب می کنند و می توانند جایگاه من و سلامت روان خود را حفظ کنند (بوئن، ۱۹۷۸). تمایز یافتگی پایین با کاهش خودمختاری و افزایش واکنش هیجانی همراه است، افرادی که تمایز یافتگی خود کمی دارند، کمتر می توانند هیجانات خود را کنترل کنند و لذا بیشتر دچار اضطراب، افسردگی و سایر اختلالات روان شناختی می شوند، رفتار این افراد اغلب وابسته به شرایط محیطی و رفتارهای دیگران است، آنها هنگامی که با شرایط اضطراب زا مواجه می شوند، با آشفتگی بیشتری پاسخ می دهند (واقعی، سالارحاجی، رضایی ارادانی و همکاران، ۲۰۱۷). همچنین افراد تمایز یافته خود ضعیف، اضطراب بیشتری در مورد ترک خانواده اصلی شان و پذیرش مسوولیت برای خودشان دارند. آنها فاقد کفایت برای اداره زندگی خودشان و مراقبت از خودشان هستند، در حالی که افرادی با سطح تمایز یافتگی پایین، قدرت سازگاری کمتری در برابر استرس دارند، همچنان که در افراد مبتلا به اختلال وسواس فکری - عملی به وفور مشاهده می شود و این امر باعث ایجاد اضطراب پایدار در باره رویدادهای تنش زای آینده می شود (قهاری، ۲۰۱۸).

References

- Alcazar, A. R., Olivares- Rodriguez, J., Martinez- Esparza, C. & Parada- Navas, L. (2020). Cognitive flexibility and response inhibition in patients with Obsessive-Compulsive Disorder and Generalized Anxiety Disorder. *International Journal of Clinical and Health Psychology*, 20(2), 20-28.

- Alexis E, Whitton A, Julie D, Henry B, Jessica R, Grisham A. (2014). Moral rigidity in obsessive-compulsive disorder: Do abnormalities in inhibitory control, cognitive flexibility and disgust play a role? *Journal of Behavior Therapy and Experimental Psychiatry*, 45(4), 152-159.
- Alipour, A., Ghadami, A., Alipour, A., and Abdollahzadeh, H. (2020). Preliminary validation of the Corona Disease Anxiety Scale (CDAS) in the Iranian sample. *Quarterly Journal of Health Psychology*, 32(2), 163-175.(Persian).
- Andouz, Z., Sahebi, A., and Tabatabai, S. M. (2005). Comparing efficacy and effectiveness of ERP and DIRT methods in treatment of compulsive washing. *Iranian Journal of Psychiatry and Clinical Psychology*, 11(4), 139-149 (Persian).
- Andres S, Lazaro L, Salamero M, Boget T, Penades R, Castro-Fornieles J. (2008). Changes in cognitive dysfunction in children and adolescents with obsessive-compulsive disorder after treatment. *Journal of Psychiatric Research*, 42(11), 507-514.
- Asmundson, G. J., and Taylor, S. (2020). How health anxiety influences responses to viral outbreaks like COVID-19: What all decision-makers, health authorities, and health care professionals need to know. *Journal of Anxiety Disorders*, 71(8), 102-211.
- Asnaani, A., Tyler, J., Mac Caan, J., Brown, L., Zang, Y. (2020). Anxiety sensitivity and emotion regulation as mechanisms of successful CBT outcome for anxiety related disorders in naturalistic treatment setting. *Journal of Affective Disorders*, 2(5), 86-95.
- Bigdeli I, badin M, Sabahi P. (2019). The Comparison of Cognitive Flexibility, Theory of Mind and Working Memory in Students With Symptoms of Obsessive-Compulsive Disorder and Normal Group. *Journal of Advances in Cognitive Sciences*, 18(2), 24-37(Persian).
- Bowen, M. (1978). *Theory in the practice of psychotherapy*. Guerin JrP.J. (Ed.), Family Therapy: Theory and Practice. Garner Press, New York, 42-90.
- Cao, W., Fang, Z., Hou, G., Han, M., Xu, X., Dong, J., and et al. (2020). The psychological impact of the COVID-19 epidemic on college students in China. *Journal of Psychiatry research*, 11, 29-34.
- Chakraborty, A and Karmakar, S. (2020). Impact of COVID-19 on Obsessive Compulsive Disorder (OCD). *Iranian Journal of Psychiatry*, 15, 256-259.
- Dennis, J. P., and Vander Wal, J. S. (2010). The cognitive flexibility inventory: instrument development and estimates of reliability and validity. *Journal of Cognitive Therapy Research*, 34(7), 241-253.
- Dong, L. & Bouey, J. (2020). Public Mental Health Crisis during COVID-19 Pandemic, China. *Journal of Emerging Infectious Diseases*, 26(5), 201-221.
- Eskandari, H., & Pajouhinia, SH. Abouisani, A. (2016). Explanation of Psychological Problems based on cognitive flexibility and Self-Differentiation. *Neuroscience Journal of shafaye khatam*, 4, 18-27.
- Ezazi Bojnourdi E, Ghadampour S, Moradi Shakib A, Ghazbanzadeh R. (2020). Predicting Corona Anxiety based on Cognitive Emotion Regulation Strategies, Health Hardiness and Death Anxiety in Diabetic Patients. *Journal of Psycho Nursing*, 8(4), 34-44(Persian).
- Farahati, M. (2020). Psychological Consequences of Corona Virus Epidem in Society. *Journal of Social Effects Evaluation*, 2(3), 207- 225(Persian)
- Fortin M, Hudon C, Bayliss E, Soubhi H, Lapointe L. (2007). Caring for body and soul:the importance of recognizing and managing psychological distress in persons with multi morbidity. *International Journal of Psychiatry Medicine*, 37(4), 1-9.
- Ghahari, Sh. (2018). The Role of Differentiation of Self and Schema Modes in prediction of rumination and Compulsive Behaviors in Adolescents. *Asian Journal of Psychiatry*; 6, 88-98.
- Gloster, A. T., Meyer, A. H., & Lieb, R. (2017). Psychological flexibility as a malleable public health target: Evidence from a representative sample. *Journal of Contextual Behavioral Science*, 6, 166-171(Persian).
- Haber, J.F. (1984). An investigation of the relationship between differentiations of self, complementary psychological need patterns, and marital conflict. *Journal of New York University*, 15, 87-156.
- Jafari A. (2019). Comparing Cognitive Flexibility, Psychological Capital and Coping Strategies with Pain between Individuals with COVID-19 Responding and Non-Responding to Home Treatment. *Journal of Councelling Researchs*, 74(4), 4-35.
- Jahanbakhshi, Z., and Kalantarkousheh, S. M. (2012). Relationship between dimensions of Early Maladaptive Schemas and desire for marriage among females and males students at Allameh Tabatabai University. *Journal of Counseling and Family therapy*, 5(2), 234-256(Persian).
- Kumar, A., and Somani, A. (2020). Dealing with Corona virus anxiety and OCD. *Asian Journal of Psychiatry*, 51(3), 122-53.

- Li, S., Wang, Y., Xue, J., Zhao, N., and Zhu, T. (2020). The impact of COVID-19 epidemic declaration on psychological consequences: a study on active Weibo users. *International journal of environmental research and public health*, 17(3), 20-32.
- Momeni, KH., and Alikhani, M. (2013). The Relationship between Family Functioning, Differentiation of Self and Resiliency with Stress, Anxiety and Depression in the Married Women Kermanshah city. *Journal of Counselling and Family Therapy*, 2(6), 297-392(Persian).
- Peleg O, Zoabi M. (2014). Social anxiety and differentiation of self: a comparison of jewish and arab college students. *Journal of Individ Differences*, 68(2), 221-8.
- Peleg-Popko, O. (2002). Bowen theory: a study of differentiation of self, social anxiety, and physiological symptoms. *Journal of Family Therapy*, 24(4), 355-369.
- Rachman, S., and Hodgson, R.J. (1980). *Obsessions and compulsions*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall.
- Rodríguez-González M, Skowron EA, Cagigal de Gregorio V, Muñoz San Roque I. (2016). Differentiation of self, mate selection, and marital adjustment: Validity of postulates of Bowen theory in a Spanish sample. *The American Journal of Family Therapy*. 44(5), 11- 23.
- Saber, A., and ebadpour, S. (2019). Assessment of marital satisfaction based on resilience and self-differentiation. *Journal of Counselling and Psychotherapy Culture*, 39(2), 157-180(Persian).
- Safari Mousavi S S, Nadri M, Amiri M, Radfar F, Farokhcheh M. (2019). The predictive role of psychological flexibility and cognitive emotion regulation strategies on depression, anxiety and stress in type 2 diabetic patients. *Middle Eastern Journal of Disability Studies*, 9(2), 50-50(Persian).
- Sanagoye Moharear, G. H. and Mir shekari, H. R. (2019). Relationship between personality traits and attachment styles with metacognitive beliefs in substance abusers and normal people. *Medical Journal of Mashhad University of Medical Science*, 62(4), 84-93.
- shahyad S, Mohammadi M T. (2020). Psychological Impacts of Covid-19 Outbreak on Mental Health Status of Society Individuals: A Narrative Review. *Journal of Military Medicine*, 22(3), 184-192(Persian).
- Skowron EA, and Schmitt TA. (2004). Assessing interpersonal fusion: Reliability and validity of a new DSI fusion with others subscale. *Journal of marital and family therapy*, 29, 209-22.
- Skowron, E. A. and Friedlander, M. L. (1998). The differentiation of self-inventory: development and initial validation. *Journal of Counseling Psychology*, 45(6), 235-249.
- Soltani, E., Shareh, H., Bahrainian, S. A., and Farmani A. (2013). The mediating role of cognitive flexibility in correlation of coping styles and resilience with depression. *Journal of Pajoohande*, 18(6), 88-96(Persian).
- Vaghei, S., Salarhaji, A., Rezaei Ardani, A., Mazlom, S. A., Vaghei, N., and Alizadeh, F. (2017). The relationship of Self-Differentiation with Stress-Coping Strategies and Suicide in Patients with Mood Disorders. *Journal of Health Chimestry*, 5, 17-25(Persian).

Journal of
Thought & Behavior in Clinical Psychology
Vol. 15 (No. 58), pp.27-36, 2021

Prediction of coronavirus anxiety based on cognitive flexibility and self-differentiation in patients with obsessive-compulsive disorder

Rahimzadegan, Shiva

Dept. of Psychology, Mohaghegh Ardebili University, Ardebil, Iran.

Atadokht, Akbar

Dept. of Psychology, Mohaghegh Ardebili University, Ardebil, Iran.

(Corresponding Author)

Received: 2019/10/01

Accepted: 2019/12/20

With the advent of the Coronavirus (COVID-19), the lives and health of millions of people have been threatened. The epidemic not only leads to high rates of death toll from viral infections, but has also led to the spread of psychological health problems throughout the world. Uncertainty and unpredictability of the outbreak of an infectious disease has a high potential for psychological fear of the disease transmission. The aim of the present research was to predict the coronavirus anxiety in people with obsessive-compulsive disorder based on cognitive flexibility and self-differentiation. For this purpose, in a correlational descriptive research, 86 people with obsessive-compulsive disorder referring to counseling centers in Urmia city in 2021 were selected by available sampling method and were evaluated in terms of coronavirus anxiety, cognitive flexibility and self-differentiation. The results of multiple regression analysis showed that there is a significant negative relationship between coronavirus anxiety, cognitive flexibility and self-differentiation in patients with obsessive-compulsive disorder and cognitive flexibility and self-differentiation negatively predict the coronavirus anxiety. This research indicates the importance of protective role of the cognitive flexibility and self-differentiation variables against the anxiety caused by the outbreak of coronavirus.

Keywords: Coronavirus Anxiety, Cognitive Flexibility, Self-Differentiation, Obsessive-Compulsive Disorder

Electronic mail may be sent to: ak_atadokht@yahoo.com